

Jak Nowak z cesarzem korespondował

Naczelną Komendy Armii Austriackiej.
Do rąk moich dostał się w czasie wojny dokument, który wówczas tylko w małym kręgu mógł dotrzeć do ludzi. Dni, odgrzebane w spargalach, niech świadczy chlubnie o niepozyskiej woli nieugiętego karku polskiego narodu.

Oto tekst raportu, przesłanego do Komendanta Powiatowego (okupacyjnego) w Zamościu:

Przez kreś. Kreskomyndy powiatu Zamojskiego, Karol Wilhelm, przydzielony do c. i k. Wilhelma Niemiec. — Mieszkańca wsi Szopinek, gminy i powiatu Zamość, gub. Lubelskiej, Józefa Nowaka, raport: Austriacy i Niemcy królowie cesarza Karol Wilhelma skrzywdzili nas gorzej jak złodzieje, żbroje rabusie, dapiętny wół i zbrodniarstwo, szanując swojeją godność, a moją pracę i ojczyznę mi oddaje, coscie mi zabrali 1914, 1915 i 1916, konie, bydło, siano, zboże i inne rzeczy. Odbierali moją kłajdę z moją siołkowskiego w Szopniku, drugą w Katarzynie Lypart w powiecie mi. Nie rozumiecie, co to kogo krzywdzi, to niema gorszego nieszczęścia, a co ja wam winien, macie interes do Rosji, a nie do mnie. A spikolacje złodziejskie kwity zacierają, a samemu przy sobie. Oddaje wy koalicyj przeciwnej wszystkie swoje konie, armaty, a oni niech wam dadzą kwity — to będziecie tak wolować jak ja gospodarze.

Austriacy i Niemcy to nie ludzie, to krzywdziele ludu. Prawdy, proszę nie rozróżnia. Krzywdę wojna, a kto robi wojnę? Sama świnia drze wół i sama kwiczy. Ciężko pracujem bez koni, w pocie czoła, a wy nam nasze własne jedzenie wydzielacie. Pan Bóg przez Młodzieży przysłał, a wy bykomieby nie zawiązywać, gdy pracują przy młócinie zboża... A wy wilkami dla nas, ostatnia krew nasza wysysacie. Kto o swoje nie dba, nie nie wart. Odebraliście nam sposób do życia, zabijacie mnie i żonę i dzieci, niech się wam to stanie, bo to wam potrzebne.

Czem więcej wojujecie, gorzej dla was będzie. Straszycie swoją spikolacją: ileś posłał zboża, gdać prawdę, bo zapłacisz 20000 K, albo cie aresztuje. Wie, pytaście, zabrali konie, jakże to mógł posłać? A choćbyście pokłonił swiat cały, to tysiąc lat żyć nie będziecie. Król Napoleon dużo zakasał, a nie lknął. A o krzywdach, jakieście robili, dużo lat będzie pamiętane. „Dobrego czynu rzucić nie umiecie. Jak król Sobieski Wiednia od Turków oswobodził, a wy za to krzywdą odpłacacie. Jak Faraon i Neron gorzej krzywdzicie, a własność wydzieracie. A jak się kto o swoje upomina, kara śmierci grozi, bo to wasz fałt i cieleszcie się, że macie moc i wole krzywdzić.

Nie o samym chlebie żyje człowiek i słowie bożem — prawdę. Pan Jezus prawdę mówił, to go żydzi za to ukrzyżowali. I ja za prawdę gotów życie oddać. Pracowałem przez całe życie w spłatach i owinach, łaniem statek, żer biega, niedź, obdarliście mnie do ostatka.

Karol i Wilhelm, najjaśniejsi cesarze i królowie, bardzo was proszę, wynagrodźcie moje krzywdy. Ja wasz chlebo-dziadek, cesarz i król na swojej głowie i na pracy i na krwi Złota.

Więś Szopinek, 25 sierpnia 1917.

Do kopii dokumentu przesłanego mi dołączono następujące wyjaśnienie:

Autentyczność tego podania nieulega najmniejszemu wątpliwości, na co jest jego odpis kolega audytor z Zamościa do Voßlau, co ma z nim zrobić. Podanie to tak zdumiało komendanta, że w rubro jego napisał: Gendarmerie Posten in Szopinek, zur Erhebung, ob Józef Nowak, polnisches Land, wotulung, die in die Engab, angeführten Umstände auf Wahrheit beruhen? (Posterunkowi żandarmerji w Szopniku, do zbadania, czy Józef Nowak jest zdrow na umyśle i czy okoliczności przytoczone w prośbie podane na prawdy, czy nie są zmyśleniami). Krótka relacja: Józef Nowak istgeistesgesund, und das was er schreibt, entspricht den Tatsachen. (Józef Nowak jest zdrow na umyśle, a to, co pisze, odpowiada faktom).

Stągwoła hydra niemiecka w Polsce

Szereg bardzo niepokojących wiadomości o antypolskiej działalności rozmaitych tajnych organiz. niemieckich na naszych kresach przynosi „Gazeta dla Wszystkich”.

Z niemałym oburzeniem przedstawiany swego czasu, jak obywateli ministerstwo sprawiedliwości odnośnie się do sprawy „Deutschensbundu”, — tomy i foljaty zażewstowanych w organizacjach „Deutschensbundu” pism przydzielono jednemu sędziemu śledczemu w Bydgoszczy, który ma pobieżnie przeanalizować, jak w tej sprawie, przynajmniej sześć miesięcy. Po przeprowadzeniu długotrwałego sporu kompetencyjnego między Sędzią bydgoskim (toruńskim, sprawą „Deutschensbundu” powołała do Torunia i na tenże, czekając, aż nowa sprawa bydgoska nieco osłabnie. Ministerstwo Sprawiedliwości, które rozporządza obrabianym aparatem sędziów w swej centrali, powinno było delegować kilku sędziów do Bydgoszczy, którzy śledztwo o antypolską działalność „Deutschensbundu” byłby szybko energicznie przeprowadzić.

W aktach „Deutschensbundu” znajduje się cały szereg młodszych argumentów na zbrodniczą antypolską działalność Niemców, — akta te jednak dzięki opieszczy Ministerstwa Sprawiedliwości, dziś po upływie prawie roku spoczywania stracili oczywiście na wartości, — bo trudno przypuścić, by tutejsze działy niemieckie były tak ospalą, jak nasz centralny urząd sprawiedliwości, — i potrafił on zapewne już wszystko przygotować do sądownictwa dowodów. Widząc zupełną bezradność władz sprawiedliwości, — formalnie zaniknięty „Deutschensbundu” rozpoznał na nowo działalność na naszym terenie, organizując tajnych Niemców z ogromną energią, coraz silniej, w myśl wskazówek Berlina.

Antypolskowska propaganda niemiecka nie ogranicza się już dziś do „Deutschensbundu”, — w Bydgoszczy całe role nowych konspiracyjnych niemieckich towarzystw, które akcję tą prowadzą zupełnie bezkarnie. Do tych towarzystw należy przedewszystkiem Schlarfia organizacja niemiecka, mająca we własnym prawie centrum świata swoje ognisko, a główny arcydzieł w Berlinie „Deutschensbundu”, „Schlarfia” i kilkanaście łóz masonskich, z

Warszawa, 16. 5. Banda, złożona z 12 opryszków, uzbrojonych w karabiny oraz jeden lekki karabin maszynowy, dokonała zbrojnego napadu na majątek Polaków w miejscowości Złotów, zabijając 9 koni i postrzelwyszy 2 ornali, bandę tę za zrabowaniem koni udali

* Koncert Mieczysława Żółkowskiego. Pianista ten wirtuoz i kompozytor, którego koncert we Wrześni odbył się w dniu 13 b.m., urodził się w Kruświcy. Studia muzyczne odbywał w Berlinie. Ostatnio osiadł na stałe w Poznaniu oddając się intensywniej twórczej pracy na polu muzycznym.

Nasz ceniony kompozytor, Feliks Nowowiejski, charakterystyce Żółkowskiego powiedział, że cecha jego wybitna jest naderwzajny talent ilustracyjny w oddawaniu tematów.

Ze strony nasz kulturalny rzeczywicie jest ułentowaniem ilustratorem tematu, dał dowód w swej kompozycji, Poemat symfoniczny „Tatry”.

W pojecie tym, składającym się z 10 obrazów (wariacji), kompozytor stosuje oryginalny, dumny i kochany i nie krępujący się formami, zakłął w dźwięki muzyczne mas i statuary, skał i urok dolin, wodospady i polan tatarskich, ilustrując niezwykle plastycznie wrazenia, jakie się osiąga, wstępując na piękno przyrody tatarskiej.

Pierwastwo tego nowowzajny jest do zaakcentowania w tym poemacie.

Z innych mniejszych utworów, z dawniejszych okresów pochodzących, za-produkował artysta kompozycje: „Bajka, Menuet” Wale i Krakowiak.

Polaki niekt nie zgębił. Czyżby się Polska sama zgubiła-miała? Czyżby nieustraszona wobec wroga zewnętrzne-

tego część w Bydgoszczy, pracują intensywnie nad osłabieniem państwa polskiego na kresach zachodnich. Jak dalece działalność łóz masonskich jest zakłopotowana, świadczy fakt rewizji i znalezienia, przede wszystkim bezpieczeństwa tajnych dokumentów w loży krotoszyńskiej. W korespondencji z Krotoszyzną donosi „Gazeta dla Wszystkich”,

Łączenie za sprawą „Deutschensbundu” władze policyjne zarządziły w tutejszej loży masonskiej rewizję w zaskutkiem za tajnymi dokumentami. Kilukrotnie w loży krotoszyńskiej, jakby w celu zbadania, jak dalece rezultaty. Sprytli funkcjonariusze policyjni, z tem większą ścisłością rewidowali każdy zakamarek.

W jednym pokoku loży masonskiej nadejść się na trumnie, podobną w swoim otoczeniu, schowanych w trumnie otworzono a na niej policjanci zdumieni ujrzeli prawdziwą trupią głowę. Przy bliższym badaniu trupiej głowy okazało się, że w niej i pod nią spoczywały bardzo cenne tajne dokumenty, odwołujące się do działalności niemieckich łóz masonskich w Polsce, oraz innych tajnych towarzystw niemieckich. Władze skonfiskowały znalezione dokumenty, aczkolwiek podług wierzeń i rytuałów masonskich, które się takich dokumentów, schowanych w trumnie, głowie dotknęte ten stanowczo zginię nie naturalną śmiercią. Obecnie władze policyjne dokumenty te badają porównują z innymi papierami, skonfiskowanymi konspiracyjnym niemieckim w różnych częściach Wielkopolski. Pomara. Gata ta sprawa jest w wysokim stopniu ciekawa i charakteryzuje robotę tutejszych i okolicznych Niemców, zrzurowanych w różnych tajnych i jawnych towarzystwach.

W tym samym typie profesora posiada również Gimnazjum prywatne w Krotoszyźnie, — jest nim niejaki p. Fritz Loske. Nauczyciel ten wedle znalezionych u niego kwitów pobiera swoje pobory nauczycielskie w magistracie krotoszyńskiej, — a w tym samym czasie tego magistratu. Sprawa „poborów” profesora Loskiego jest już przedmiotem śledztw w kuratorium szkolnym w Poznaniu i dość długo tam spoczywa.

„Gazeta dla Wszystkich” obiecuje cała sprawa, która w tym celu, w relacji w sprawie konspiracyjnej działalności wrogów Polsce towarzystw niemieckich.

* Napady band bolszewickich. Jest w stronie granicy sowieckiej. Przekraczając w nocy granice, bandy naktęli się na dwóch posterunkach, którzy po otrzymaniu odpowiedzi, że „jest to sprawa wewnętrzna”, nie dali im przetrwać tego posterunku przywieszono w czynności.

Suchajcie „Bajki” miało się wrazenie że to ktoś rzeczywiście układa nam jak dzieć do snu, opowiadając nam dziwne historie. Menuet, choć rytmem ścisły związany klasyczną formą, melodie, harmonią i rozwiązaniem dał słuchaczom zupełną nową koncepcję, tak jakby to „Wiedziecy napisał, taki wspaniały, jakby wyszedł z pod pióra francuskiego, a jednak zwrócenia melodią jest typowo polskim. Już uderzenie pierwszych akordów i po nich następujący bigurków znanymi niezaprzeczone polskości. Po Krakowiaku poma było można, że się urodził w umyśle syna kujawskiej ziemi. Węz z początku miał coś z mazurką, coś z kujawiaką. Dopiero w rozwiniętej linii wpada w czysty ton, charakter i rytm krakowiakowy. Wszystkie te elementy, które w tym utworze artysty oddane po mistrzowsku, przyjęła niekiedy zresztą ogromną publiczność z prawdziwym entuzjazmem. Utwory innych mistrzów oddane nie mniej dobrze, cierpiły cokolwiek pod wpływem zbyt wysokiej temperatury w sali, w której po raz pierwszy w Warszawie nie była odpowiednia. P. Mieczysław Żółkowski to godny syn tej ziemi nad „Gonem, ziemi kujawskiej, która zrodziła „Synem Ziemi” takich, jak Jan Kraszydło i Stanisław Przybyszewski.

go, niezdolna była do czynu i poświęcenia, którąchdai Państwo nad narodowy wymaga? [Przenijdy!]

Prof. E. Romer.

KRONIKA

Września, dnia 19-go maja 1924

Kalendarz rzymsko-katolicki:
święta Piotra C., jutro: Bernardyna

* Świętowo Tow. Czerwonego Krzyża we Wrześni. Przyjętym wczoraj odbył się we Wielką Środę, dnia 16 kwietnia w nowej sali kładnicy Czerwonego Krzyża (Starostwo) tegoroczny rozdziel święconego. W wszystkich zapisów oraz dzięki łaskawej ofiarności majątku Gozardowo i firm „Zgoda” i „Mieczarnia Związkowa” we Wrześni zostało obdarowanych 60 rodzin, wdów i sierot po poległych, otrzymując na głowę po funcie soli, o smaku, kawy, miodu, okrasy, po 1 funt miodu jedynemu struclukun porcji herbaty. Panie z Zarządu oraz niektórzy z czynnych członków zajęły się gorliwie rozdaniem.

* Ustny egzamin dojrzałości w tut. Gimnazjum państw. odbędzie się dnia 2 czerwca b. r. o godz. 8 rano.

* Miejsca spłaty i odbioru loterii fantowej tejże Towarzystwa Pomocy Inwalidom Wojennym i Weteranom z 63 r. we Wrześni: Stefan Galas, Warszawa; Kulczak (składnik kolonijalny) Warszawa; 27; M. Lange, Poznań; 29; Wacław Olek, Rynek 23; A. Prądzyski, Poznań; 30; J. Krawiec, Szopienice; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 39; 40; 41; 42; 43; 44; 45; 46; 47; 48; 49; 50; 51; 52; 53; 54; 55; 56; 57; 58; 59; 60; 61; 62; 63; 64; 65; 66; 67; 68; 69; 70; 71; 72; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 80; 81; 82; 83; 84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 105; 106; 107; 108; 109; 110; 111; 112; 113; 114; 115; 116; 117; 118; 119; 120; 121; 122; 123; 124; 125; 126; 127; 128; 129; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 139; 140; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 168; 169; 170; 171; 172; 173; 174; 175; 176; 177; 178; 179; 180; 181; 182; 183; 184; 185; 186; 187; 188; 189; 190; 191; 192; 193; 194; 195; 196; 197; 198; 199; 200; 201; 202; 203; 204; 205; 206; 207; 208; 209; 210; 211; 212; 213; 214; 215; 216; 217; 218; 219; 220; 221; 222; 223; 224; 225; 226; 227; 228; 229; 230; 231; 232; 233; 234; 235; 236; 237; 238; 239; 240; 241; 242; 243; 244; 245; 246; 247; 248; 249; 250; 251; 252; 253; 254; 255; 256; 257; 258; 259; 260; 261; 262; 263; 264; 265; 266; 267; 268; 269; 270; 271; 272; 273; 274; 275; 276; 277; 278; 279; 280; 281; 282; 283; 284; 285; 286; 287; 288; 289; 290; 291; 292; 293; 294; 295; 296; 297; 298; 299; 300; 301; 302; 303; 304; 305; 306; 307; 308; 309; 310; 311; 312; 313; 314; 315; 316; 317; 318; 319; 320; 321; 322; 323; 324; 325; 326; 327; 328; 329; 330; 331; 332; 333; 334; 335; 336; 337; 338; 339; 340; 341; 342; 343; 344; 345; 346; 347; 348; 349; 350; 351; 352; 353; 354; 355; 356; 357; 358; 359; 360; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 367; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 393; 394; 395; 396; 397; 398; 399; 400; 401; 402; 403; 404; 405; 406; 407; 408; 409; 410; 411; 412; 413; 414; 415; 416; 417; 418; 419; 420; 421; 422; 423; 424; 425; 426; 427; 428; 429; 430; 431; 432; 433; 434; 435; 436; 437; 438; 439; 440; 441; 442; 443; 444; 445; 446; 447; 448; 449; 450; 451; 452; 453; 454; 455; 456; 457; 458; 459; 460; 461; 462; 463; 464; 465; 466; 467; 468; 469; 470; 471; 472; 473; 474; 475; 476; 477; 478; 479; 480; 481; 482; 483; 484; 485; 486; 487; 488; 489; 490; 491; 492; 493; 494; 495; 496; 497; 498; 499; 500; 501; 502; 503; 504; 505; 506; 507; 508; 509; 510; 511; 512; 513; 514; 515; 516; 517; 518; 519; 520; 521; 522; 523; 524; 525; 526; 527; 528; 529; 530; 531; 532; 533; 534; 535; 536; 537; 538; 539; 540; 541; 542; 543; 544; 545; 546; 547; 548; 549; 550; 551; 552; 553; 554; 555; 556; 557; 558; 559; 560; 561; 562; 563; 564; 565; 566; 567; 568; 569; 570; 571; 572; 573; 574; 575; 576; 577; 578; 579; 580; 581; 582; 583; 584; 585; 586; 587; 588; 589; 590; 591; 592; 593; 594; 595; 596; 597; 598; 599; 600; 601; 602; 603; 604; 605; 606; 607; 608; 609; 610; 611; 612; 613; 614; 615; 616; 617; 618; 619; 620; 621; 622; 623; 624; 625; 626; 627; 628; 629; 630; 631; 632; 633; 634; 635; 636; 637; 638; 639; 640; 641; 642; 643; 644; 645; 646; 647; 648; 649; 650; 651; 652; 653; 654; 655; 656; 657; 658; 659; 660; 661; 662; 663; 664; 665; 666; 667; 668; 669; 670; 671; 672; 673; 674; 675; 676; 677; 678; 679; 680; 681; 682; 683; 684; 685; 686; 687; 688; 689; 690; 691; 692; 693; 694; 695; 696; 697; 698; 699; 700; 701; 702; 703; 704; 705; 706; 707; 708; 709; 710; 711; 712; 713; 714; 715; 716; 717; 718; 719; 720; 721; 722; 723; 724; 725; 726; 727; 728; 729; 730; 731; 732; 733; 734; 735; 736; 737; 738; 739; 740; 741; 742; 743; 744; 745; 746; 747; 748; 749; 750; 751; 752; 753; 754; 755; 756; 757; 758; 759; 760; 761; 762; 763; 764; 765; 766; 767; 768; 769; 770; 771; 772; 773; 774; 775; 776; 777; 778; 779; 780; 781; 782; 783; 784; 785; 786; 787; 788; 789; 790; 791; 792; 793; 794; 795; 796; 797; 798; 799; 800; 801; 802; 803; 804; 805; 806; 807; 808; 809; 810; 811; 812; 813; 814; 815; 816; 817; 818; 819; 820; 821; 822; 823; 824; 825; 826; 827; 828; 829; 830; 831; 832; 833; 834; 835; 836; 837; 838; 839; 840; 841; 842; 843; 844; 845; 846; 847; 848; 849; 850; 851; 852; 853; 854; 855; 856; 857; 858; 859; 860; 861; 862; 863; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 870; 871; 872; 873; 874; 875; 876; 877; 878; 879; 880; 881; 882; 883; 884; 885; 886; 887; 888; 889; 890; 891; 892; 893; 894; 895; 896; 897; 898; 899; 900; 901; 902; 903; 904; 905; 906; 907; 908; 909; 910; 911; 912; 913; 914; 915; 916; 917; 918; 919; 920; 921; 922; 923; 924; 925; 926; 927; 928; 929; 930; 931; 932; 933; 934; 935; 936; 937; 938; 939; 940; 941; 942; 943; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 951; 952; 953; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 961; 962; 963; 964; 965; 966; 967; 968; 969; 970; 971; 972; 973; 974; 975; 976; 977; 978; 979; 980; 981; 982; 983; 984; 985; 986; 987; 988; 989; 990; 991; 992; 993; 994; 995; 996; 997; 998; 999; 1000; 1001; 1002; 1003; 1004; 1005; 1006; 1007; 1008; 1009; 1010; 1011; 1012; 1013; 1014; 1015; 1016; 1017; 1018; 1019; 1020; 1021; 1022; 1023; 1024; 1025; 1026; 1027; 1028; 1029; 1030; 1031; 1032; 1033; 1034; 1035; 1036; 1037; 1038; 1039; 1040; 1041; 1042; 1043; 1044; 1045; 1046; 1047; 1048; 1049; 1050; 1051; 1052; 1053; 1054; 1055; 1056; 1057; 1058; 1059; 1060; 1061; 1062; 1063; 1064; 1065; 1066; 1067; 1068; 1069; 1070; 1071; 1072; 1073; 1074; 1075; 1076; 1077; 1078; 1079; 1080; 1081; 1082; 1083; 1084; 1085; 1086; 1087; 1088; 1089; 1090; 1091; 1092; 1093; 1094; 1095; 1096; 1097; 1098; 1099; 1100; 1101; 1102; 1103; 1104; 1105; 1106; 1107; 1108; 1109; 1110; 1111; 1112; 1113; 1114; 1115; 1116; 1117; 1118; 1119; 1120; 1121; 1122; 1123; 1124; 1125; 1126; 1127; 1128; 1129; 1130; 1131; 1132; 1133; 1134; 1135; 1136; 1137; 1138; 1139; 1140; 1141; 1142; 1143; 1144; 1145; 1146; 1147; 1148; 1149; 1150; 1151; 1152; 1153; 1154; 1155; 1156; 1157; 1158; 1159; 1160; 1161; 1162; 1163; 1164; 1165; 1166; 1167; 1168; 1169; 1170; 1171; 1172; 1173; 1174; 1175; 1176; 1177; 1178; 1179; 1180; 1181; 1182; 1183; 1184; 1185; 1186; 1187; 1188; 1189; 1190; 1191; 1192; 1193; 1194; 1195; 1196; 1197; 1198; 1199; 1200; 1201; 1202; 1203; 1204; 1205; 1206; 1207; 1208; 1209; 1210; 1211; 1212; 1213; 1214; 1215; 1216; 1217; 1218; 1219; 1220; 1221; 1222; 1223; 1224; 1225; 1226; 1227; 1228; 1229; 1230; 1231; 1232; 1233; 1234; 1235; 1236; 1237; 1238; 1239; 1240; 1241; 1242; 1243; 1244; 1245; 1246; 1247; 1248; 1249; 1250; 1251; 1252; 1253; 1254; 1255; 1256; 1257; 1258; 1259; 1260; 1261; 1262; 1263; 1264; 1265; 1266; 1267; 1268; 1269; 1270; 1271; 1272; 1273; 1274; 1275; 1276; 1277; 1278; 1279; 1280; 1281; 1282; 1283; 1284; 1285; 1286; 1287; 1288; 1289; 1290; 1291; 1292; 1293; 1294; 1295; 1296; 1297; 1298; 1299; 1300; 1301; 1302; 1303; 1304; 1305; 1306; 1307; 1308; 1309; 1310; 1311; 1312; 1313; 1314; 1315; 1316; 1317; 1318; 1319; 1320; 1321; 1322; 1323; 1324; 1325; 1326; 1327; 1328; 1329; 1330; 1331; 1332; 1333; 1334; 1335; 1336; 1337; 1338; 1339; 1340; 1341; 1342; 1343; 1344; 1345; 1346; 1347; 1348; 1349; 1350; 1351; 1352; 1353; 1354; 1355; 1356; 1357; 1358; 1359; 1360; 1361; 1362; 1363; 1364; 1365; 1366; 1367; 1368; 1369; 1370; 1371; 1372; 1373; 1374;

Nabywajcie zawczasu losy

Loterji Fantowej na rzecz Tow. Pomocy Inwal. Woj., Rodzinom po poległych i zmarłych inwalidach i weteranom z 1863 roku

Gel: Stworzenie wielkiego Domu Inwalidów

Niebywałe wartości wygranych! NIEBYWAŁE SZANSE!

Cena losu 3 złote.

Większe wygrane: Samochód sześć-osobowy „Benz” 14/30 H. P. z elektr. oświetleniem itd. — Sztuciec ciężko srebrny na 24 osoby (16 kg. czystego srebra) w solidnej skórą i metalem obitej skrzyni i serwis stołowy porcel. na 24 osoby. — Urządzenie mieszkaniowe na 3 pokoje i kuchnia, pokój jadalny i gabinet męski, ciemny dąb, sypialnia modny lak. — Kompletny gabinet męski, piękny dębowy ton, biuro z fotelem biblioteka, stół, 4 krzesła, garnitur klubowy, ciekawie elektryczne. 2 oryginalne malarze polskich w ramach, dywan 3x4 m. i garnitur do pisania. — Kilkadziesiąt obrazów olejnych, akwarel i pastel w ramach, oryg. arcydzieła znanych malarzy polskich (Bagieński, Chmielewski, Wojciech Kossak, Filipowicz, Lindenau, Lewański, Moniuszko, Perdziński, Piotrowski, Ant. Prof., Pramiński, Setkowi, Rapacki, Szewczyk i inni). — Wielki zbiór drogocennej ceramiki artystycznej. — Maszyny rolnicze. — Ameryk. maszyny do pisania. — Dachy renifer, kolnierz opomus, futro koty syberyjskie. — Wspaniały serwis Kornilów. — Dużo ciężkich złotych i srebrnych zegarków. — Większa ilość solidnych mebli i sprzętów domowych. — Maszyny stolarskie porcelany. — Kilka pięknych lamp słupowych z wspaniałymi szafkami z tkaniny szklanej. — Stosy materiałów na ubrania, pozatem 6000 średnich i mniejszych wygranych, wszystko w dobrej jakości, użyteczne i każdemu pożądane. — Ogłoszenie tabeli wygranych nastąpi najpóźniej 14 dni po ciągnięciu.

Ciągnięcie odbędzie się publicznie pod nadzorem notariusza i 2 obywateli, wyznaczonych przez p. Prezydenta m. Poznania w gmachu Hal Targowych w dniach 28, 29 i 30 czerwca i 1, 2 i 3 lipca 1924
Wystawa wygranych w 3 salach Składowych Tow. Pom. Inwal. Woj. w Poznaniu, ul. Północna 8

Losy są do nabycia w miejscach oznaczonych plakatami*) lub wprost w Oddziale Loterii Tow. Pom. Inwal. Woj. w Poznaniu, ulica Fredry Nr. 7 (maszalnica), pokój 48 i 49 - Telefon 39-97.

*) Miejsca sprzedaży we Wrześni są wymienione w części redakcyjnej.

Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzonej św. Sakramentami, zmarł w 47 roku życia mój mąż, nasz syn, brat i szwagier

ś. p.

Jan Hakowski

o czym donoszą w ciężkim smutku pogrążona

Rodzina.

Pogrzeb odbył się w niedzielę, 18 maja 1924.

Dnia 18-go maja br. zasnął w Panu Bogu po długich i ciężkich cierpieniach nasz najukochańszy syn i brat

ś. p.

Mieczysław Kazimierz

w czwartej wiosnie życia.

W ciężkim smutku pogrążeni

Rodzice

T. H. Rewersowie.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 21-go bm. o godz. 5 popoł. z domu żałoby ul. Miłostawska 4.

Za liczny udział w pogrzebie naszej najukochańszej córeczki i siostryżki

ś. p. **Kazimierz**

składamy na tej drodze serdeczne

Bóg zapłać!

Przedewszystkiem Wielebn. Duchowieństwu oraz wszystkim, którzy ostatnią przysługę jej oddali i tym, którzy w ciężkim smutku dali dowody szczerego współczucia.

Izydorkowie z rodziną.

Dnia 24 maja r. b. o godz. 10 przed poł.

w lokalu p. Przybylskiego w Mikuszewie będą wydzierżawione

Aleje owocowe

Gminy Mikuszewa

przez licytację. Warunki będą przedłożone w dniu licytacji.

Kopitka, soltys.

Polecamy na sezon:

Węgiel
górnosiążkowy i kopalni

Wapno
w kawałkach do budowl

Miało
wapienne dla celów

rolniczych

Powysze tylko w ładunkach

wagonowych!

Ia Cement
portlandzki

Tekturę
smołową na dachy

Karbolineum

Kreda
spławiana

Benzol

Benzyne
samochodowa i motor.

Oliwę
maszynową, motorową,

samochoodową, cylindrową i wrzecionową

Smar
na osie i do machin

Sól
kuchenną i bydlęcą

Hurtownia Surowców
dla Rolnictwa i Przemysłu Tow. Akc.

Września

Telefon Nr. 5

Na życzenie wysyłamy

Cenniki!

Obwieszczenie.

Stosownie do rozporządzenia policyjnego z dnia 8. V. 20 w sprawie zorganizowania obowiązkowej straży pożarnej we Wrześni podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że w poniedziałek, dnia 19 maja 1924 r. o godz. 18.30 po południu odbędzie się na targowisku przy szosie Szurkowskiej

rejestracja wszystkich mężczyzn

(A do Z)

obowiązanych w myśl powyżej cytowanego rozporządzenia policyjnego do czynnej służby obowiązkowej straży pożarnej.

Niestawienie się bez należytego uniewinnienia się podlega karze.

Września, dnia 10 maja 1924 r.

Urząd Policyjny.

Soltysiak.

Submisja na dęby!

W lesie majątności Września są na sprzedaż przez submisję z wygub 1923/24

Nr. losu	Rewir	Oddział	I. kl.		II. kl.		III. kl.		IV. kl.		V. kl.		Ogółem	Uwagi
			szt.	m ³	szt.	m ³	szt.	m ³	szt.	m ³	szt.	m ³		
1	Marzelewo	3 b	8	30,98	9	21,78	18	25,97	25	17,47	19	7,73	79	103,93
	"	3 b	1	3,92	—	—	2	3,35	1	0,96	—	—	4	8,14
2	Stomówko	55	—	—	—	—	9	10,02	36	24,88	15	6,63	60	41,53

Drzewo jest wyrobione i może być każdego czasu w lesie obejrzone za poprzednim zgłoszeniem w nadleśnictwie Marzelewo.

Pisemne oferty w zamkniętych kopertach z napisem „Submisja Września” i z podaniem ceny za 1 m³ za każdą klasę loco las, należy nadesłać do tutel-szego Wydziału leśnictwa najpóźniej do 26 maja r. b. przed południem godz. 11-tej.

Otwarcie ofert nastąpi w biurze naszym godzinie później.
Wybór kupców i zatwierdzenie ofert zastrzega sobie właściciel lasu.
Ofertenci są obowiązani do uznania warunków sprzedaży, które na życzenie wysyłamy za zwrotem 1,50 zł. kosztów.

Wydział leśnictwa Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Poszukuje się od zaraz

lub później

POKÓJ

umeblowany

z utrzymaniem. Eksp. zgłosz.

upr. i c. s. b. i. n. r. o. d. k. s. p. o. r. g. d.

Zamówienia na

STEMPLE

każdego rodzaju przyjmuję

A. Prądzynski, Września.

Wysoką nagrodę

którą Wydział Powiatowy ustali, otrzyma ten, kto

wskaże złoicyńce, który dnia 18 maja 1924

na przystanku Nadarzyce

ustawił fałszywie zwrotnicę i zakłuczyl ją, przez co

sposodował

wykolejenie pociągu Nr. 2

odjeżdżającego o godz. 16 z Wrześni do Borzykowa

Dyrekcja Wrzeszńskiego Kolekji Powiatowej.

Frąckowiak.

W niedzielę, dnia 25 maja odbędzie się

Zabawa latowa w Budzifowie

w ogrodzie p. Górniaka. Początek o godzinie 4-tej.

Na Zabawę uprzejmie zaprasza Komitet. W razie

niepogody odbędzie się zabawa tydzień później.

Cieszyński org. likiery Fasal

są na powiat wrzeszński li tylko

w firmie St. Waniorek we Wrześni

(Tel. 56) do nabycia!